

Ar paſcha wiffuschehliga augſta Keiſera wehleſchanu.

No. 46.

Virmdeenâ 14. November

1866.

Gefchsemnes finnas.

No Pehterburas. Tee augſte lahsu-weeſi Eng-
landes frohna-prinjis un Dahau frohna-prinjis, tre-
ſchdeen tai 2trâ November no Pehterburas pa dſel-
ſu-zellu aſbraukuschi us Moſkau. Teiz, fa ſeft-
deenâ aſkal buhſchoht atpakkat pahbraukt.

Ahrsemnes finnas.

No Wahzsemnes. Brubſchu lehuisch pa-
wehlejis 24ta fwehtdeenâ pehz waffaras-fwehtu at-
fwehtes wiffas baſnizâs Brubſchu walſtî turreht pa-
teizibas-fwehtkus par atdohtu meeru un turklaht
Deewu luht, fa lai ſawu fwehtibu ir turpmahk dohtu,
fa no tabs aſſaru-ſchjas iſaugtu tahds plahwums,
fas winnam buhtu par labpatiſchanu un wiffai
Wahzsemmei par fwehtibu un laimi.

Ministeru preſidente grafs Bismarcks wehl effoht
turpat, fur aſgahjis atpuhſtees un weſſekotces.
Meefas ſpehki winnam aſkal jau til tahl effoht at-
pakkat greeſchees, fa jau lohti kahrojotees doh-
tees pee darba. Winnam lohti ſirds ſpeeschotees pa-
beigt to eesahktu darbu, prohti, to ſeemela beedribu
eezelt un pee ſchahm darrifchanahm wiſch pats grib-
betu flaht buht.

Brubſcheem deesgan galwas-greeſchanas un raiſes
darra ta zittu ſemmju peebeedroſchana ſawai wal-
ſtei flaht; wiffur teem kahdi prettineeli zellâ, fas wiſ-
ſas weetâs un leetâs negribb padohotees Brubſchu
likumeem. Par prohwı Hanowere pirma, fur daudſ
nemeerigi. Winnam frohna-ammatneeli libds ſchim
no ſawas waldischanas dabbujuschi daudſ leelaku
gadda lohni ne fa Brubſchöſ frohna-ammatneeli;
un ſad nu Brubſchi taggad pee winneem arr' to
lohni ta gribb eetaiſcht, fa Brubſchöſ, tad jau naſ

brihnumis, fa teem fungeem tas reebj un fa tee par
to furne. Tapat arri winnu ritterschafte runnajoht,
fa Brubſchi pehz ſawa prahta weeu newarroht winnu
ſemmi ſew peedallihit; waijagoht wiffahm winnu
ſemmes lauſchu lahtlahm arri ſawu padohmu tur-
flaht doht un Brubſcheem waijagoht winnus arr'
klauſicht. Par to winni fataiſotees pahr Brubſcheem
fuhoſeht pee zittahm Eiropas leelwaldiſchanahm.
Tapat arr' darrijuschi Frankfurteſchi, fas ar 3000
wahrdeem parakſtitu prettirunnaschanas-grahmatu
Brubſchu lehninaam fuhtijuschi, bet wiſs neko nelib-
dſoht. Tapat arr' noteek wehl zittas mallas. Bet
Brubſchi paſchi ſafka, fa ta ſemmju ſaweenoschana
drohſchi un labbi eijoht us preeſchu un arr' gohdam
pabeigſhotees. Laudis paſchi deesgan labbi noproh-
toht, fa wezzas pehdas atpakkat wairs newarroht
tilt un tadeht palekoht meera. Gan netruhſtoht
prettineeku, ihpaschi Hannowere, fur dascheem leel-
manneem ſawas ihpaschas lohpibas un darrifcha-
nas bijuschas ar ſawu wezzu waldineelu zilti
un fas tadeht no tahl jaunahm eetaiſchanahm
atkahpusches un ar to jaunu waldischanu negribboht
eelaiftees, tomehr tas wiſs newarroht ſawehrt to darbu,
fas taggad darrams un pabeidsams. Ar warru wehl
nekur ne-effoht pretti zehlufchees un gan arr' wiſ ne-
zefchotees. Labba! buhnt, fa tee arr' palihdſehtu
libds ſtrahdaht un gaſhdaht pee ta darba, fas teeloht
ſtrahdahts wiffai ſemmei par labbu us wiffahm na-
famahm deenahm un t. pr.

No Italias. 26ta Oktoper (7ta Nowbr.) deena,
fa jau ſinnam, bij ta deena, ſad Italias lehuisch
Wiktors Emanuels gribbeja ar leelu gohdu ee-eet
Venezias galwas-pilsfehtä Venedijsa un fa wiſch

tannî deenâ arr' rikti tur pahrnahzis, to jau arr' effam stahstijuschi. Tifween wehl mums laut zik ja-stahsta arri pahr to brangumu un gohdu, ar kahdu Wenedijas eedfishwotaji lehninu usnehma. Kas schin-nis deenâs tè Rihgâ bijis skattitees to jauku Wene-dijas pilsfehtas isjkattu, fo tè tas Italeets Bordato kungs rahdijs, tas gan labbi sinnahs, fa Wenedijâ laudihm wisswairak ar laiwahm jabrauz, kad tee no weenas pilsfehtas dalkas us ohtru gribb tilt, jeb daschlahrt arri no weenas eelas us ohtru. Tapehz tad arri tas lehti saprohtams, kadeht Wenedijas ee-dishwotaji tik dauds laiwas isrihkojuschi, ar fo sawu lehninu ewaddiht pilsfehtâ. Jau pulfsten 11 preefch pussdeenas kahdas 4000 laiwas (gondeles) bijuschas kanale pee dselsu-zetta galla-statsiona. Un schahs nu bijuschas us wissu-skaista ko wihsi puschkotas: ar wissu-skaista koem delkeem isklahtas un paschi tee ihreji bijuschi skaiti un raibi izgehrbti. Krohna laiwas bijuschas kahdas 60 woi 80 un starp schihm ta skai-staka, kas preefch lehnina pascha fanemchanas. Katria Venezias pilsfehtai laiwas bijuschas sawadas, sawadas pehrwes un arri ar ihpachahm sihmehm (wappeneem) rohtatas un makkajnschas 12 libds 13,000 franku gabbala. Us tahm laiwahm bijuschi jumti no sihda un no samta ar selta un fu-draba hordehm, ar fubraboteem un fulteem masteem — fa wissu usskattoht, dohmajuschi buht tahdâ brihnumu-semme, fa pasalkas daschureis' teek stahstichts. Laiwu ihreji bijuschi wissadu pasaules tautu mun-deerös gehrbti, raibu raibee. Lehnina laiwa bijuse balta ar seltu isrohtata, ar baggatu fultitu glahschu kambari wirsü, kas ar farkanu samta isklahts un wehl ar daschadahm rohtahm puschkohls; widdu ap-fultichts masta kohls. Preelshâ us samta sehdekleem sehdejuschi 20 ihreji. Lehninsch sawâ glahschu istabâ stahwejis us kahjahm, winaam blakkam abbi wiana dehli un prinzis Agrinans, weens generalis un wez-zakais ministeris Mikasolis. Markus basnizas preefchâ preesteri animata fwahrkös gehrbuschees lehnian sagaidijuschi un to eewedduschi basnizâ, fur patriarks flawas-dseesmu dseedajis. Lehninsch itt mihligi to basnizas-tehwu apfweizinajis un pehz flawas-dseesmas gahjis pahr Markus plazzi us leelo pilli, fur wissas waldischanas teesas winau sanchemuschas un fur daschadas runnas turretas. Laudis ahrâ ne-meergi us lehnina gaidijuschi un jau sahluschi run-naht, fa lehninam tak waijadsejis papreelsh laudis sveizinahnt un tad ar teem augsteem fungem darbo-tees. Bet lad heidsoht lehninsch us balkona parah-dijees, tad wissa kurneschana bijuse aismirsta un tee gawilejuschi leela gawileschanâ. Valkarâ wissa pils-fehta bijuse skaiti gresnota ar uggunihm un gohdeenas ar ballehm swinnetas daschdas deenas no weetas. 14ta Novbr. lehninsch no turrenes aisreisojis zittas Venezias pilsfehtas apmekleht.

Tâ tad nu Italeescheem schinni pufte taggad prahs meerâ, jo tè winau sawu senn kahrotu mehrki panahku-

schi. Venezia ar wissahm sawahm stiprahm skan-stehm taggad winau monta un ta wezza, wezzös laikös lohti slaweta un baggata pilsfehta Wenedija nu atkal peederr winneem — fo tad nu wehl grib-beht? Sinnams, schinni pufte wairs naw fo kah-roht, bet ohtrâ pufte gan un to jau arri senn sin-nam, fa tè winau mehrkis irr tas: Rohmu dab-buht par sawu galwas-pilsfehtu. Bet pehz wissahm awischu sinnahm rahdahs, itt fa Italeeschi wairs nemaß til karsti us to nebuhtu. Un kapehz tad winau arr' plehsees, redsedami, fa Rohma tâpat ween itt weegli warr frist winau warra. So lad Franzuschi drihs no turrenes pawissam aisees, tad jau Italeeschi apnehmuschees pahr to gahdah, fa Rohmai pohsts nenoteek zaur paschas eedishwotajeem, laupi-taju pulkeem woi zittadi fa. Salka arri, fa winau paschu Pahwestu labprah gribboht apfargahit un winaa augstu gohdu glahbt un tadeht wehlahs, fa tas turpat paliku Rohma. Bet daudsinz zeeti ween, fa Pahwests Rohma nepalikchoht — eeschoht us Malta-sallu, woi us Spaniju dsihwoht. Sinnams, ja tâ noteek, tad jau nebuhtu brihnumis, fa wissa winaa laiziga waldischanas peekriht Italias lehninam.

No Dahnu-semmes. Fa Schleswigâ Pruh-schi leek refruschus nemt tâpat fa wissas zittas sem-mes, fo sawai walstei peebeedrojuschi klah, tas jau sinnama leeta. Taggad Dahnu awises stahsta, fa jauni zilwei, kam refruschu gaddi, no Schleswigas behgoht us Dahau-semmi un tur pee winau refru-schu kommissiones meldotees. Ja tas teesa, tad lai-tam Dahnaos saldatu deenests irr dauds ihfahls ne fa Pruhschos. Comehr Dahai ne-effoht wis tik ne-gohdigi, tahdus behglus peenemt un pagehr us to atwehleschanu pehz likkummem no Pruhschu waldischanas. — Raksta arr', fa Dahni preezajotees pahr to taisnibu, fo Wahzemneeki pee winneem gribboht varriht, fa pehz meera-derreschanas norunuas ar Chstreikeem Prahgâ pilsfehtâ, Pruhschu winneem gribboht atdoht Schleswigas seemeta pufi, fur pa leelakai dalkai Dahai ween dsihwojoh. Tâ nu gan pee meera-derreschanas irr norunnahts, bet lad nu, — fa jau arr' irr nospreets — tohs eedishwotajus wissus zauri prassih, sem kahdas waldischanas wina gribboht palikt, tad ihsti redsehs, us kurreu pnssi ta leelaka dalkai dohsees. Taggad dsird, fa dauds Schles-wigeschti beedrojotees kohpâ, tahdai dallishanai pretti stahweht.

Wehl Dahnu awises pasluddina, fa starp prin-zeffi Dagmaru — taggadeju Leelfirsteni Maria Feodorowna — un Kreewu-semmes Leelfirstu Krohna-mantineeku effoht schahda laulibas-kontralte norun-nata: Dahnu lehninsch prinzeffei par bruhites-puhru dohdoht 60,000 Dahau dahlserus; no Kreewu-sem-mes winaa dabbijoht par tâ nosaultu rihta-dahwanu 50,000 rublus un par tâ nosaultu addatu naudu tilpat ifgaddâ; ja winaat deenâs gadditohs palikt atraiknes kahrtâ, tad Kreewu-semme dsihwodama dab-

bischoft 85,000 un ahrsemme dñishwodama 42,500 rublus ilgaddā.

No Turk walstes. Winnā neddelā tahs sinnas pahr Kandias-sallas dumpi tif skaidri rahdi, fa Turki pawissam effohrt uswarrejuschi un wissi Kandeeschi winneem padewuschees, lai ar teem darra fā gribb. Taggad awises atkal stahsta, fa Kandeeschi ne-effohrt wis parwissam uswarreti; tikkai tee, kas dñishwojohr Kaneas apraki, effohrt winneem padewuschees, bet zittur wehl turrotees pretti un lai gan pahr meera-derreschanu farunnajotees, tomehr meers wehl ne-effohrt wis. — Telegrafta sinnā nu 5ta November, kas pahr Chstreiku walsti nahkuse, stahsta, fa Kandeeschi gribbedami sawu spchku labbakā weetā stahdiht un atpuhstees, us 8 deenahm pameeru mettuschi. 6ta November (27ta Oktober), kad pameera terminis bijis pagallam, tee Mustapa Pascham sinnā laiduschi, fa us rohbeschahm to gaidoht ar karrā-eerohtscheem rohkā. 7ta tad kaufchana eefahlushehs atkal no jauna; fā ar to isdeweess, pahr to wehl naw nekahdas sinnas. No Greeku-semmes wehl arween peenahkoht palihgi klah; tomehr, ta leelaka nelaime winneem effohrt ta, fa pahrtikla peetrushkoht. — Franzschu awises stahsta, fa teem Kandeescheem, kas Turkeem atkal padewuschees, wissa pretiturrefchanahs effohrt pedohta un tee par to pateizigi buhdami, padohschanohs nekawejohrt, un ejohrt pee Turku teesahm meldetees, kas tohs tuhlin atlaischoht us mahjam. Kahds farangohts Greeku offizeeris effohrt isteizis, fa 250 Greeku-semmes offizeeri peewaldischanas effohrt isluhguschees wassu us atpuhschanohs eet, un tee wissi effohrt pa to laiku nahkuschi Kandeescheem palihgā. Tad nu pehz schahm sinnahm saprohtams, fa tas karschs tur wehl neskā naw bei-see un ja Turki ween nedarrihs wissu, fo kristitee par sawu drohshibū prassa un kristiteem jauoa ne-peetrushs, tad gan wehl ilgi kaufsees.

No Montenegro. Montenegrofchi, ta ne-meeriga kalmu tauta, no ta laika, samehr Turki tohs pahrspehja, dñishwoja ittin klufti, fā jau tahdi, kam warra panemta. Taggad, kad zittās Turku walsts mallas nemeers pazehlees, tee arr' galwu pazehla un gahja tāpat ar labbu no sultana isluhgt kahdas winneem wehl waijadfigas brihwibas un teefas. Tee diwi wehstneeki, kas tadeht pee sultana suhtiti, itt wissi effohrt pehz patishchanas pee sultana isdarrijuschi un sultans itt labbā prahā wissus strihdinus heidsis. Us aiseeschanu sultans tohs wehl reis' azinajis sawā preefschā, laipnigi ar teem isrunnajees un lizzis winnu firstam Nikolajam aplezinaht, fa winsch, sultans, Montenegroi no firds wehloht laimi un lablahschanohs. Tad wehl teizis: „Ja firstam gaddahs kahda fuhsiba pahr Turku teesahm, tad lai zaur ustizzainu wehstneeki teefcham man pascham to siunamu darra un es apsohlu, fa wiss tils pehz taisnibas isdarrihts. Kad dabbuju finnaht, fa firstis kahrojohrt dampfluggi, tad es ar leelu preeku weenu

no saweem winnam dahwinaju. Es sinnu, fa Montenegroi naw naudas preefsch flohlu zelschanas; falkeet sawam firstam, fa es, ja winnam patihk, tāpat schinni, fā arri zittās leetās, gribbu palihdseht.“ — Ur to schinkotu dampfluggi tee wehstneeki aissbraukuschi mahjā.

No Asias. Pahr to Franzschu karrā-peedrau-deschanu Koreas fallā raksta tā: Schā gadda eesah-kumā tur effohrt aissnahkuschi Kreewu fuggi un scha komandeeris prassijis, lai winneem eerahdoht weetas, kur eetaisht andeles-lantorus. Gubernators pahr to dilti fabihjees, jo pee winneem — fā wissur tahtās Austruma semmes — tas wezs likums, nelahdeem Europeescheem nekaut paleelami nomeestees. Winnu prinzis, kas scho brihd' waldineeks, lizzis tuhlin tohs Franzschu missionarus, kas klufti tur usturrah, pee fewis aizinaht, ar teem padohmu turreht, us kahdu wihsi wisslabbaki tohs fuggus warretu no kalka dabhuht, fa karschs ne-iszeltohs. Weens bissaps, kas to brihd' seemeta fallas pufse atradees, tuhlin gahjis pee ta printscha. Bet paschā tā brihdī, kad bissaps pilsehētā eegahjis, prinzis dabbujis grahmatu no ta wehstneeka, kas no paschas Kihnas nahk gadda-nodohschanas tē sanemt, un kur tam nu nepareist tikkā stahstichts, fa pa wissu Kihnas Keisera walsti kristitee teekohrt nokauti. Prinzis, kam jau fenn tee missionari reebahs, taggad dabbuja eemeslu, no teem wallā tit. Atnahzis bissaps tikkā nokauts un pa-wheleschana islaista, wisseem kristiteem, fo ween warrrohkā dabbuht, galwas nozirist. Tā tad nu us schahdu briesmigu wihsi bij jamirst kahdeem 10 missionareem un dauds zitteem kristiteem zilwekeem. Effohrt tur gan arr' zitti gubernatori, kas pehz tahs pa-wheleschana nedarroht wis. — Tas nu tas eemeslis, kadeht Franzschu admiralis Roze teem karru peeteizis un ar sawahm leelgabba laiwahm effohrt nostahjees prett to galwas-pilssehētu Hanjangsching.

No Japanas. Japanas laizigs waldineeks Taikuns, wahrdā Mina Motto I., irr nomirris. Bijis wehl itt jauns zilweks. Jauns Taikuns wehl ne-effohrt eezelts. Japanā ihsten irr trihs waldischanas: 1) Taikuns irr karrā-waldineeks un sinnatajs pahr walsts nodohschahm. Pahr winnu leelaks irr tas 2) garrigais waldineeks Mikado jeb Dairi, kas pahr garrigahm leetahm tas pa-wheletajs, un 3) tahda rahte, kur 5 Taikuna pawalstneeki un 8 dñimti firsti kohpā sehsch un kam par preefschneeki irr walsts gubernators. Schis gubernators effohrt tas Keisera warras isdarritajs un sinnatajs pahr walsts mantahm.

No Deenwiddus Amerikas. Jaunaka postes-sinna, kas no kluftas juhras pahnahluse Franzija, stahsta, fa nu arri Tschibles, Perus, Eruadoras un Boliviwas waldischanas ar labbu prahdu effohrt peenehmuscas Augtu un Franzschu padohmu tā strihdinā, kas wianahm semmehm libds schim bij ar Spaniju un nu warroht zerreht, fa laikam meeru mettischoht.

No Meksikas rafsta, ka Juarez prettineeks, las arri pehz waldishanas dñinnes, generalis Ortega Amerikas brihwalstes effoht notwerts un zeetumā eeslohdists, tapehz, ka brihwalstes pee ta gribboht palihdscht, lai Juarez, ka no winnas atfahls weenigs Meksikas waldineeks warretu buht un palift. Zitta finna, las 25tā Oktbr. (6tā Novbr.) no Nuyorkas islaista, stahsta, ka leisers Maksimiliaus 21mā Oktober no galwas-pilsfehtas Meksikas effoht aisbrauzis us Wera крузи (laikam no tejenes gribbedams us Eiropu dohtees), nemas negribbedams satiltees ar to wehstneku generali Kastelnan, ko leisers Napoleons pee winna suhtijis. Preeschais braukschanas winsch generalim Bazaine effoht usdewis, lai winna weeta taggad waldoht. Bet kad generalis Kastelnans 23schā Oktbr. tur nonahjis, tad tas effoht to waldishchanu usnehmis. Wehl zittas sinnas sakka, ka leisers Maksimilians tad, kad sinnu dabbujis pahr leisernes flimmibū, effoht aisbewees us to weetu, tur wezzu Meksikas leiseru kappi un ka no wissas pa-saules atschlyhrees, tur sluffibā dñishwojoh; winsch pats arri effoht flims palizzis. Weenadi ween winnam atkrihtoht generati un karrapulli, las beedrojotees ar Juaristeem. Safka arri, ka ta effoht jau notaifata leeta, ka fabeedrotas walstes no Meksikas dabbushoht leelu gabbalu sawai walstei slahit un tadeht naw wis nekahds brihnumis, ka Juarezam pee wissa palihdscht. Tadeht, lai gan Ehstreiku sinnas daudsina, ka Maksimilianam taggad wissulabba ka zerriba effoht, ka winna warra pastahweschoht, ne-weens tahdai sianai netizz un newarr tizzeht. Jo kad jau taggad, kad Franzschu palihgi tur wehl irr, daschi karrapulli no winna atkriht, ko tad wehl nedarihs, kad schee pawissam buhs aissahjuschhi? Franzschu palihgs Meksikas leiseram effoht bijis ka labs mantelis wehtras laika, bet kad tas wairs nebuh-schoht, tad winsch ne-isturreschoht wis un wehtra winnu drihs pagahschoht. Kad, ka Amerikas fabeedrotas walstes sakka, Franzschu warroht swilpoht pehz saweem parradeem; wairak nedabbushoht, ka tohs 3 millionus dollaru wezzu parradu. Winni nebuhshoht Meksikas darrishanas wairs runnah ar Franzscheem, bet ar Juarezu paschu un to aiss-tahweht prett winna eenaidneekem Ortegu un Santa Anna.

Talabb' jau Franzschu arr' rafsta, ka winneem effoht bail' ween dsirdeht tahs sinnas, las ar nah-kamu posti no Meksikas pahrnahschoht. Warroht buht, ka Seemel-Amerikaneeschi jau buhshoht eesahlu-schi darbotees Meksikas buhshana. Tahdas tahs sianas, las taggad no turreues nahluschas un pehz tahm noprohtams, ka laikam jau fabeedrotas walstes buhs apnehmuschabs wissahm tahm fajul-shanahm un neleetigahm affins-leefshanahm un poftam Meksika gallu darriht.

No Nihgas. Winnā neddetā tē leelas wehtras

plohsijahs, kas daschu slahdi padarrijuschas, ihpaschi juhrā pee luggeem. Schinni neddetā falla sahla rahditees tā, ka dangawā leddus raddahs un augschpuffe, kur luggi ne-isjauz, drihs warrehs pahri eet kahjahn. Sneega arr' jau tik dauds sanahjis, ka itt labbi warr braukt ar kammanahm.

No Widsemmes. Schè B. walstè kahds notifikums gaddijees, kas parahda, ka taunem zilwe-keem arri sawas nodohmas brihscham isdohdahs. Pee frohga peenahk diwi schihdi, weens mass, kahdus 12 gaddus ween wezs, obtris leelaks 18 gaddus voi wezzals. Tur tad arri gaddahs no tahs paschias walstes skrohderis, tas sakka schihdeem, voi scheenegrubboht ar scho lihds eet, jo scham effoht mahjās nauda aismirsusees un winsch gribboht par kahdu pahru rubulu fudraba skrohdera waijadisbas nöpirst. Schihdini naudas kahrigi un launu nedohmadi, eet lihds skrohderim. Tur nu skrohderis schohs wedd pa mescha-zeltu taifni, leek schihdeneem eet papreelschu un pats no pakkas. Kad bij peenahkuschi pee kahdas uppites, las no mässahm stahwa un dsilla un tur laipas pahri, tur tad nu eet schihdini pahri; bet skrohderim nahk launais mantas-wihrs klahit un tas sitt schihdam ar striku-dselst (plettihseri) par galwu, tā ka wezzakais tuhliht uppes widdū eekriht. Masais nu nemmehs behgt, bet skrohderis to panahza un to arri ar pahru fitteeneem nogalleja un tad abbus uppē eegruhda. Pebz kahdu laiku ganni bij usgah-juschi, ka schihdi us uhdena jau bij uszehlusches. Nu fahze sekmeht pebz wainigo un reds, peenahze, ka skrohders buhshoht laikam tas wainigais, jo krohdsineeks stahstija, ka tas ar schihdeem aissahjis un dsirdeja arr', ka skrohderis dauds bohdes leetas meistahm un behrneem effoht dahwinajis. Tā tad peenahze skrohderi par wainigu. Nu tas sehsch zeetumā un gaida sawu laizigu sohdu, ko nöpelnijsis ar saweem barbeem.

P. S—g.

No Stukman-muischas, Widsemme. Pagah-juschi mehnisi, tā 22tā Septemberi, Rattneku mahjās breefmigs ugguus-grehls iszehlahs, Tas notifikahs tā: Pebz pußnachts, kad faimneeks kult gahja un jau kahdu dalku labbibas nō riħjas kullā bij isdsinnuschi, kalps Andrei Breede negauschi deg-damu skallu pee salmeem peduhra, zaur ko azzumir-lik neveen riħjas, bet leela dalka sahgahdas no breef-migahm leefmahm aprihta tifka. Skahde nabbaga lautineem leela; daschas mantas, ka arri zitti lohpi fadegguschi. Un faimneeka dehls Andrei Stutschka, 22 gaddus wezs, gribbedams no schnahldamahm leeshahm, spehzigs un drohfschs buhdams, kahdu masuminu israut, nabbags taggad apdedsis masā duhmainā pirtinā gruhtas mohkas zeesch. Lai miħlais Deewis wianus eepreezina!

J. B.

No Karkowas gubernijas. Isjuma kreise Privołjas sahdschā zaur ugguus-grehli nodegguschas 116 semneeku mahjās un 24 labbibas-schluhni. Slahde tē effoht 53,018 rublus leela.

Pahr lauschu flaitischana.

Daschi lautini istahlehm dsirdejuschi, fa nahloschâ pawaffarâ buhschoht leela lauschu flaitischana un usralstichana pa semmehm un pilsehtas, zits zittam prassa: woi ta buhschoht atkal revisione, fur kram fawâ dsimtenê jausdohdahs, lai waldischana sinnatu ristigaki nemt nodohschanas un rekruschus? Teeem nu par finau un isskaidroschanu tê kahdus wahrdus runnafin.

Schi jauna lauschu flaitischana nebuhs nekahda revisione, bet pawissam zitta un fawada. Rewissione tikkai usnemm un usrafsta pee katas semneku woi pilsehtas draudses ihpaschi peederrigus beedrus un tê tik wajag' finnaht,zik wihereschu un zik feeweischu un zik tee wezzi; rewissias rakstichanu war strahdaht weenu woi diwus mehneschus un wehl ilgak'. Ar scho jaunu flaitischana tas irr zittadi. Tê usnems 1) kristibas un zilts wahrdus; 2) woi wiherects jeb feeweets un zik wezs; 3) familijas buhschanu; 4) kahdu tizziba; 5) kahdu wallodu runna; 6) kahdâ dsihwes-kahrtâ; 7) kahds ammats; 8) fur dsihwo un 9) fur jeb katis ihsti peeder. — Schi flaitischana katra semneku walste notiks weenâ pâschâ deenâ. Kä to isspehs? Pahr to jau arri buhs gahdahts, fa tik dauds to flaititaju un usrafstajtu buhs darbâ, kureu katis tik un tik dauds mahjas buhs usnehmis, zik winnam tai deenâ eespehjams issflaitiht un usrafstiht.

Kad lauschu flaititais mahjâ ee-ees, tad winsch 1) tuhlin usrafstihs tahs mahjas wahrdus. Tad prafsihs mahjas sainneekam kristibas- un zilts-wahrdus, fo usrafstihs; tad wihaa sainneeki, pehz tam behrnus, no wezzaka eesahldams pee jaunaka heigdams; pehz behrneem raddus, ja tahdi tai mahjâ dsihwo, pehz tam deenesl'taudis un wiffu heidsoht zittus pahrejohs, kas tai mahjâ dsihwo, jeb kas pehdejâ naakti tai mahjâ pahrgullejuschi. — Tee zilweki, kas pehz pehdejas pußsnalts tai mahjâ buhtu nomirruschi, tee netiks usrafstiti; tapat arri tahdi behrni, kas pehz tahs pehdejas pußsnalts dsimmuschi, netiks peerakstisti. Tik tahdi behrni, kas preefch pußsnalts peedsimuschi 1) gan tiks usrafstiti un prohti tâ: „nekristihs dehls“ woi: „nekristita meita.“ Tad 2) wihrischam un feewischkai ispraffihs wezzumu, fur eerakstistihs, zik gaddus un mehneschus tas wezs; fur to newarrehs skaidri isdibbinah, tur tik tohs gaddus ween peerakstistihs. Un ja ir tohs newarrehs skaidri finnaht, tad peerakstistihs, woi tas zilweks masak fâ 1 gaddu, masak fâ 5 gaddus, jeb wairaf fâ 10, 15, 20, 25 gaddus wezs. 3) Par familias buhschanu ispraffihs un peesihmehs, woi tas zilweks neprezzejees, oprezzejees, atraihnis jeb no laulibas schihrees. 4) Praffihs un peesihmehs, woi tam lutteriska, greefiska, kattoliska, schihdiska, woi zitta kahdu tizziba. 5) Rakstistihs, kahdu wallodu runna. 6) Pahr dsihwes-fahrtu peerakstistihs, woi tas zilweks irr semneeks, kohpmannis, teefas-lungs un t. pr. 7) Par ammatu, fa-

tram zilwekam, wihrischlam woi feewischkai, ja-us-dohd, kahdu ihpaschu ammatu tas strahda. Tur ja-peesihme, woi tas irr mahjas sainneeks un prohti: woi pats gruntneeks jeb tikkai rentineeks ween, woi irr kals muischâ jeb mahjâ, woi peedishwo tajs (watkineeks), mescha-sargs, lohpu-gans, woi ammatneeks pats jeb ammata sellis, frohdsineeks, melderis, darba-zilweks, jeb zits kas. 8) Pee dsihwes-weetas ismehs, fur katis zilweks to leelako dasku nodishwo. Pee muischasp jeb walsts-zilweka til peesihmehs tahs mahjas wahrdus, bet pee sweschineekeem to muischhu woi pilsehtu, fur tee dsihwo. Tad wehl 9) ispraffihs un peerakstistihs, pee kuras muischasp jeb pee kuras pilsehtas katis peerakstistihs. Ja kahds nebuhs wis no Widsemmes, bet no Iggaunu-semmes woi Kursemmes, tad peerakstistihs, fa tas irr no Iggaunu- woi no Kursemmes; bet ja tas buhs ahrsemneeks, tad peesihmehs, no kahdas walstibas tas atnahzis.

Krohdsineekeem pascheem ja-peeraksta tee reisneeki, kas starp to pußsnalts un faules lehfschanu us ihfatu woi ilgaku laiku tai frohgâ apmettahs; un prohti, schahdâ wihsé: kad reisneeks frohgâ eenahl, tad tas jaauta, woi winsch fur zittur jau tizzis eerakstistihs un woi tam par to irr kwitanze. Ja nu tas kwitanzi newarr parahdiht, tad frohdsineeks winna wahrdus eerakstajtu fawâ flaitischanas-lappâ, un ja tas fakta, fa jau eerakstistihs, tad arri ja-earaksta un japeesihme, fa winsch teizees tur un tur jau peerakstistihs buht; pee schahda reisneeka arri ja-peeraksta winna wezzums un wiffas zittas finnas, fa jau pee wiffem zitteem un fa pirmitejâ 9 punktes fazjihits. Kad frohdsineeks wiffu eerakstijis, tad winsch reisneekam par to eedohd kwitanzi, fur winna wahrdus usrafstistihs.

Wiffs tas, fo lihds schim effam fazjijuschi, deesgan skaidri parahda, fa schi lauschu flaitischana un peerakstichana pawissam zittada, ne fa revisione un ne fa ta patlabban darbâ buhdama lauschu rakstichana deht jauneem walsts- jeb pagasta-rulteem. Pee schihs flaitischanas arri neweens neteek kawehts no fawa darba, woi no fawa zetta, nelo neuslahw pehz kristamahm-grahmatahm woi zittahm kahdahm peerakstichanahm, bet tewi usrafstihs tahdu, kahds tu tai brihdî effi un par to nepraffihs nekahdu makfu.

(Us preefchhu wehl.)

No Riht-Indijas.

Laffitaji finn', fa muhsu ewangelijuma- jeb Luttera-draudse ihpaschi Riht-Indijâ ar missijones darbu publejabs un fa starp teem missijonareem, kas Riht-Indijâ strahda, arri weens Widsemneeks atrohdahs, nelaika Lehrpates skohlas-lunga dehls, Merlinis wahrdâ. Kats ewangelijuma-draudses lohzellis tadeht laikam ar preeku finnas no Riht-Indijas schihs. Schoreis' weenu sawadu eeraddumu peemin-

neschu, no ka Riht-Indijas pagani negribb un negribb schirtees.

Augstakas fahrtas meitahm jau peektā jeb septitā gaddā waijaga apprezzetees. Ja kahdai meitenitei desmitā gaddā wehl neisdeweess wihrū dabbuht, tad tas tai paschais un winnas wezzaleem un raddeem neween par leelu faunu, bet tahdai meitai arri naw neskadas zerribas, ka us preeschū tikschoht pee wihra. Gohdigas feewas ar tahdu meitu kohpā ne-ehd un nedser. Bet ja nu arri meitai isdeweess, jau behnu gaddōs apprezzetees, tad tomehr tas drihs warr gaditees, ka laulahs draugs mirst, pirms meitene pilnigi usaugusi. Tad atkal nabbadsitei pohsts klaht. Jo tahds feeweets muhscham pee ohtra wihra nedrihsst eet. Tai japaleek atraiknes fahrtā lihds nahwei. Zaur to nu tahdahm jaunahm atraiknehm lee-las fahrdinaschanas us neschkihstu dsthwochanu.

Paschi Riht-Indeeschi jau sahk saprast, ka schis eeraddums pawissam atmattams irr. Daschi arri eedrohschinajahs, awises schai nebuhschanai pretti turretees. Bet eeraddumam irr warren leels spehks un lihds schim wissi Riht-Indijas pagani no augstakas fahrtas schim eeraddumam pallausa.

Sinnams, tee Riht-Indeeschi, kas par kristi-teem palikuschi, tee scho eeraddumu atmatt. Tadeht jaluhds, lai Deewos svehti missijonaru darbu un publiau. Tad lihds ar wiffahm zittahm fliktahm erafchahm arri minnehts eerahdums sudih.

Kā Tscherkessi sawas meitas pahrdohd.

Tscherkessu semmē tas wihrs irr jo baggats, kam wairak meitas ne kā zitteem. Tur winni scho meitu wehrtibu salihdsina ar gohwihm un mehdī sazzib: ta un ta meita irr weenas, diwu woi wairak gohwu wehrtis, un ta winni sawā starpā, ja pirzejs gaddahs, sawas meitas prett gohwihm ismaina. Bet kam laimejahs scho sawu prezzi aiswest us Konstantinopeli, tur tad wairs ne pehz gohwu, bet pehz piasteru wehrtibas rehktina un latris, kam tahda prezze irr, ruhpigi zihtahs, ka winsch jo wairak par to warr dabbuht. Ta prezze, jeb tahs meitas paschas neko nesitn pahrto, ka zitta pasaule schahdu andeli usskatta par fliktu, jeb ka zilwezibas wehrtiba ar to teek fauna lalka; turpretti winnas lohti fahro, jo drihs tilt aiswestas us Konstantinopeles tirgu un tur fahdam baggatam Turkam pahrdohdas kluht. Winnas stipri zerre, Konstantinopelē Bosporus uppes mallā kahdā fkaistā haremā jeb seewu-pilli farwas nahkamas deenas preekā un lihgsmibā bes wissa darba nodshwoht. Sinnams, ka tē tahm fros neffahs, pascha sultana haremā tilt un — ja laime trahpahs, tad noteek arri tā. Schahdā meitu-tirgu Turkeem ween brihw eet un pirk,zik latris spehj un gribb; sinnams arr' ka latram ar sawu sapirktu prezzi brihw darriht kā pascham patibl un neweens winnam to neleeds. Bet kad uu Turki

wis ne-eet us Tscherkessu semmi scho prezzi melicht tad prezzei jamekle pirzeji un tas tai nemās naw par faunu, bet to turra par gohdigu un derrigu andeli. Tā tas preeschlaikos tur gahja bes kahdas kaweschanas; bet taggad, muhsu deenās, kad muhsu karra-spehks Kaukasus semmi uswarrejis, Tscherkessi emī patibkama un baggata andele samaitata. Tscherkessi emī weena weeniga branga ohsta irr, ko jauz Suluk-Kaleh, kur fuggi itt labbi warr eebraukt un winna prezzi aiswest. Schinni ohsta irr tikkai wezza pils wehl atlifluse, kas jau arr' fakrittuse un tē taggad stahw Kreewu waktis, kas zilweku andeli aisleeds. Kad nefenn tur dumpis bij pazhelees pee kalnu-tautahm, tad tas tik bij izzehlees — kā fakka — tadeht, ka Tscherkessi gribbeja Kreewu waktis us kahdu laizian no tahs ohstas dabbuht probjam, lai winneem isdohtohs kahdu labbu lahdinu sawas zilweku prezzes dabbuht eenemt fuggos ur us Konstantinopeli pawaddiht. Bet tas teem ir schoreis' neis-dewahs wis.

Ar laiku ir Tscherkessi us tahdu negohdigu andeli tē wairs nedohmajs, kad scho widdu apdihwohs kaudis, kas proht semmi kohpt un gohdigu andeli dsicht un to ar laiku winni paschi labbi deesgan emahzisees, kad wezzi-niki wairs neisdochsees. Semmite tur effoh brihnum augliga un gaifs lohti wefeligs un labbakahs wihsa-ohgas tur augoht bes kohpschanas, un winna sligas pinnotees ap mescha-lokseem.

R.

Atkal fahds blehschu stikkis.

Kahda Melikas pilssehā tas gaddijahs, ka teesas-presidents no rihta us teesas-nammu eedams, bij sawu keschā-pulksteni aismirsis mahjā. Zeltā wehl tas atradda, ka pulkstenis nebij keschā un us sawu draugu, kas tam lihds gabja, sazzija: „Reds nu, atkal sawu pulksteni esmu aismirsis guttamā-kambari appaksch galwas-spilwena.“ Tohs wahrdus nedstr-deja winna draugs ween, bet daschi zütti arr', kas leela pulka bij fapulzejučhees teesas-namma pagalma.

Presidents nu eegahja teesas-iskabā un wairs nedohmaja us pulkstena. Kad pehz fahdam stundahm teesas-schadefchana bij pabeigta, tad presidents iapat kā wissi zitti teesas-fungi gabja us mahjahm. — Presidents mahjās meerigi sehededams lehnkrehsli atminnejahs pahr sawu pulksteni un gaspaschu lubDSA, lai winnam to isneffoh no guttama-kambara.

„Nu, woi tu jau aismirsis, ka preesch fahdam trim stundahm tew sawu pulksteni pefuhitiju?“ — tā gaspascha atteiza.

„Eij nu, ej, ptahpa, kā tad tu man to jwarreji pefuhitjh! Tu jau muldi ween!“

„Nemas! es to tew aissubtiju ar to zilweku, ko tu biji pakkat, suhtijis. Nebij wehl ne stunda, ka tu aissahjis, tad atnahza fahds labbi apgehrbees

zilwels un pebz mannis jautaja. Us rohkas tam bij tahds brangs rubbenis, kahdu wehl sawâ muhschâ nebiju redsejuse — tilk brangu! Tas nu stahstija, ka tu us eelas effoht satizzis kahdu Indianeeti ar brangeem putneem, no ta tu scho rubbeni effoht pirezis, to man atsuhtoht, ko lai es leelohht noslalteht, noplukht un webâ weetâ paglabbaht, jo tu rihtâ sawus ammata-beedrus eeluhgschoht pee fewis us maltiti. „Bes ta,” — tà tas zilwels wehl fazzija, — „zeeniga gafpascha, presidenta fung s man wehl usdewa, juhs luhgt, lai juhs ee-eijoht winna guftamâ-kambari un tur panemmoht winna keschaspullsteni, ko winsch appalsch galwas-spilvena aismiriss un to lai man lihds dohdoht, fa warru winnam aismest.” Lad es arri tà darriju, ka tu biji fazzijis.

President nu atteiza: „Us to tew zittu neko newarru sažiħt, kà to, ka meħs us wijsnnekreetako wiħxi effam apsagt: Pulkstenis irr pagallam un mums ja paleet meerā ar to rubbeni, to par atmaksi effam dabku juschi.“

Kad nu presidents ar sawu gaspaschu deesgan bij isserojuschees, tad tee smehjahs pahr to gudru wistibu un nospreeda rihtâ pateeji usluhgt sawus ammata-beedrus us to dahrgu maliitii.

Dhtrā deenā, tad teesas-sehdeschana bij pabeigta
un presidents ar saweem beedreem us to dahrgu
maltiti mahjā pahrnahza, tad wiina gaspascha tam
nahza pretti ar scheem wahrdeem:

"Af, fa es preezajohs, fa to blehdi tak sakehruschi!"

"Sakehruschi? Ko tu nu atkal runna!" tà presidents teiza satrubaees.

"Sinnams un laikam tas jau buhs noteefahts,"
- tà gaspascha atteiza.

"Tu arween runna kà zaür lihdsibu;" tà presidents fazzija, "isteiz to skadrafi. Es nekö nessinmu par to sagli, nedj par wiana noteefaschanu."

"Ak tu nelaime, woi tad atkal ohtreis' buhsim
apmahneti!" tà nu presidentene eekleedsahs. "Das
biha tà: preefsch kahdahm diwahm stundahm kahds
bahls, smuhs, melni apgehrbees jauns zilweks, kas
teizahs teefas-skrihweris buht, itt kà bes elpas tè
atkhrebia un stahtija, ka tas blehdis, kas muhs til
beskaunigi peekrahpis, effoht fakerts; wiffas peerah-
dischanas effoht rikttigas un tik wiana pahrceezina-
schanas deht wehl waijagoht ta rubbena pascha
teefas preefschä. Winsch nu effoht suhlhts pehz ta
rubbena un neessejs wianam, arri effoht libds."

"Woi tad tu wianam arr' dewi?"

"Sinnams, là tad nè! Àà tad es newarretu tizzeht un eedrohschinatees i teefas pawehlefschanai pretti turretees?"

"Nu tad," tà presidents sažiņa, "tas rubbenis ir aizgabjis to pāsthu zeltu, ja kurei mans pulsstenis

āistežzejis. Bet, mannu fuhrū deeniku! ko tad lai
nu saweem weesem zeltam preefschā?" R.

Beedriha.

Kad us kaut kahdu darbu wairak zilweki sadohdahs weenā prahītā kohpā, woi nu ar sawu spehlu jeb naudu, tad fcho kohpā-strahdaschanu un gahdaschanu fauz par „beedribu.“ Un tahdas beedribas naw wis tik taggadejōs laikōs zehluschahs, wianas irr lohti wezzas. No weenas tahdas beedribas mums stahsta svehti raksti 1 Mohsus gr. 11 nodakkā; tik-lai muhsu laikōs winnas lohti wairumā eet. Wissfur zettahs dasch-daschadas beedribas, un atlezz gan no daschahm leels labbums, tik labbi pee Deewa walstibas leetahm, kā arri pee laizigas buhschanas; het neba pee wissahm irr Deewam labs prahītā. Kad Deews arri tuhdal daschadas beedribas ne-issnihzina, tatschu winnam tahs nepatihk, tāpat kā ta, kō tur 1 Mohsus gr. 11 nod. minnejam. Woi tad nelaffijam awisēs no Italias laupitaju beedribahm? Bes tahm besdeewigahm beedribahm wehl zittas irr tikkai neekī un blehnas, kas laiku nokawe un daudz naudas isschlehrsch, bes kā wiss'masakais labbums no tahm seltu. Gribbu no weenas tahdas beedribas stahstiht.

Amburgā eenahza drahnu-bohdē glihti isgehrbusfees deenesta-meita lakkatu pīrk. Bohdes-sellis winnai rahdija dauds un daschadus lakkatus, bet schee winnai nepatikka, wiina paghreja wehl labbaku. Behdigi winsch tai rahdija tahdu, las 80 dahlderus mafkaja. Meitai tas ittin labbi patikka; wiina tikkai luhdsā, lai pagaidoht, eeschoht us mahjahm pehz naudas. Sellis brihnodamees, ka deenesta-meita til dāhrgu lakkatu pehk, issstahstastija scho leetu bohdneekam, un schis dohmadams, ka meita buhtu sagle jeb krahpnéeze, atsauza waktmeisteru un paslehpa to bohdē. Meita drihs atnahza un aismafkaja lakkatu ar warra un fudraba naudu; bet til drihs wiina eet ahrā no bohdes, te waktmeisters klaht un to fanemm. Als kā schi tsbihjahs, jo trihzeja kā behrsa lappina. Waktmeisters nu meitu aishweddā pee wiinas fungeem; bet luht' kā bij missjees gribbedams wiina peerahdiht par sagli. No wairak fungeem bij fabeedrojuschabs wairak deenesta-meitas un illsatriu gaddu famettuschabs naudu, par furru wiffas kohpā daschus drehbes-gabbalus pehrlahs, un ikkatra fawu siwehtdeenu walkaja. Schi meita bij tahs beedribas wezzakaja un tadehk wiffu apgahdataja. Mihki lasfitaji, ko fakfeet no schihs beedribas? Tapehz, kad sché un te kahdas beedribas zell, un usaizina schihm peebeedrotees, tad newaijaga wis karstam buht winnai tapt par draugu, bes kahdas aprehkinaschanas, kahdi tee augti. Ir schinni leetā derrehs darriht pehz ta wahrda: „Pahrbaudeet wiffas leetas, un to, kas irr labs, paturreet.

Graudinā ūchānas.

No fabeedrotas Pinču-muischas paga-
stas teek wissi, pee Pinču- un Pi-
nču-mahzitaja-muischas, kā arri pee
Bebberbek-muischas peerakstīti, ahr-
pušs fawcem pagasteem dīsbwodami laudis
usaizinati, wissuwelakā līhds 20. Nō-
wember s. g. preefsch sewim un fawahm
jamiljahn frustamas grahmatas, pa-
gastu-rūklu farakstīschanas dehk,
žhai teesai veenest. 1

Pinču-muischā, tāl 29. Oktobr 1866.

Mans „Ahrsemin eeks“ Plates funga
grahmatu-bohdē nolikts.

Braunschweig, mahzitajs.

Weens floblimeisters, kas Ruhjenē no-
mettīsees, līhds wezakus, kas fawus behr-
nus grībbee vee wiha laist flobla, lai tee
fādraku sīnn dehk peemeldahs vee J.
F. Brem pell funga turpat. 1

Kahds teesas fungs apnemmas par
masu māksu wissadus teesas un fuhsības
rakstus farakstīht preefsch fatra, kam wai-
jaga. Atrohdams Rīhgā leelā kālei-eelā
Nr 30.

Dubinskas-muischā (pee Zehjihm) pah-
dohd par mehrenu zennu 13—14 tuhftostīch
pohdu itt labbus nemīstītus sīnnus. 3

Lohpu-fahli, no ruyjas fahls istai-
stītu, pahdohd ar maifeem, 2 rub. par
muzzu māsa kālei- un īmīschu-eelā Nr 10

H. Goebel.

Wahrenbrok muischā, Jaun-Zelgawas
aprīki, Sonnakstes draudsē, teek sem-
neeku mahjas pahdohdas. Virzeji lai
pateizahs turpat vee tāhs muischas dīmī-
lunga. 1

Robert Jaksch un Co.

wihna pagrashā

netāht no rahtusche, sem Jakscha pulkstenu-
bohdēs.

waer dabbuht wissadas sortes wihna, ittin
labba, tāvat buddeles kā arri enfurōs, par
lehtako tirgu. 6

5 prozentu billetes ar usdwehem, no pirmas leeneschanas,

2trā Janvar 1867 tiks islohsitas un sam buhs fchahdi winnesti:

1	winneste buhs leela	200,000	rub. fudr.
1	" "	75,000	" "
1	" "	40,000	" "
1	" "	25,000	" "
3	winnestes, fatra	10,000	rub.
5	" "	30,000	" "
8	" "	40,000	" "
20	" "	5,000	" "
260	" "	1,000	" "
		500	" 130,000
			" "

Kohpā 300 winnesti winnehs 600,000 "

Schahdas billetes pahdohd

Kamarin fungi

fawā leelā bohdē vee rahtusche.

Jauna bohde Walmeere.

Zaur scho faweam pasīstameem un drā-
geem sīnnamū darru, ka mannā bohdē, pīrmā
mahjā no basnīzas libdsahs Wittmannā boh-
dei, par lehti zennu warr dabbuht: pehrwes,
prohti Anelin, vīkku-, praubinu- un zittas
pehrwes; zuffnru, fassiju, fwezzes no wissahm
sortehm, sepes un labbas romeeshu kwin-
tes par wissadeem zenneem. Arīsan pehz
grahmatas webleshanas wissu rīktīgā mehī
un swarrā apsoblu isdoht. 3

Kohpmannis **E. G. Henschel.**

Preefsch īemmī-taisītājeem.

Refnas needres no Spanias ar qar-
reem lobzīleem preefsch wehveru- īem-
mehm derrigas dabbuja un lehti pah-
dohd Pehterburas Ahrihgā, kātu-eelā
Nr 36

E. Scharlow,
faulītes bohdneeks.

Ed. Zietemannā un beedra

paff-kābarī un pehrwju-bohde
Pehterburas Ahrihgā, kātu-eelā Nr 15
pretti Balloscha eebraufschanai, lehti pah-
dohd mahsderu un dīschlera līhmi, fchel-
saku un mehbeku lākku, kā arri wissadas
willas pehrwes, fochinelli, Anilinu un t.
pr. ar pamahzīschanu. 6

II. G. Klapmeier maschinu bohde

Rīhgā, Sūnder-eelā Nr 2,

irr dabbujamas:

Ishugguna frusti no 3 līhds 150 rubl., Wahzjemmes arklī,
wahgu bukhes, pulkstenu bumbas, lāktas, plihtes un gattawi kehti,
līnnu maschines ratti.

Wissadi fappara kātli preefsch ehdeena wahrischanas, tehj-
fatli, fastroli un stempelēti stohipi.

Missina fastroli, plettiseri, merseri, lukturi, ankeni, stem-
peleti besmeri un dauds zittas leetas. 2

Līhds 11. November vee Rīgas atnahfuschi 2302 fuggi un aīsgahjuschi 2196 fuggi.

Atributedams redaktehrs A. Leitan.

No zensures atvēbledots.

Wissas grāhmatu-bohdēs warr fchahdu
jaunu grāhmatu dabbuht: **Virmais
trekns īumīofs preefsch īmeeklu
mīhlotājeem** no Chr. Schönberg. 2

Grāhmatu-bohdē vee A. Fluthwedel
un beedra pretti Nedlich funga Engli-
šānu magastnei, warr dabbuht fchahdu
wahzu grāhmatu:

Die Vorzeit Lieslands.

Von Garlieb Merkel. Mit Kupfern
und Karten. 2 dāltas. Maka 3 rub. f.

Eglu balskus un preeschu 10 pehdas
garrus nomallis preefsch fehtahm un jum-
teem lehti pahdohd vee īeisera dāhrsa us
malkas platscha. 1

Jauna bohde

un

linnu-andeleschana

Semīju laudim darru sīnnamū, ka nu-
vatt Lāunaakalnā vee pastas fchoffejas mal-
lā bohdē esmu īerītejs, kurrā wissadas
semīneekem waijadstgas prezzes par to
wisslehtako zennu pahdohschu. Turpat
arri pīkīschu līnnus un līnnīschlas, var
kurrābm prezzehm īatruieis Rīgas tirgu
malkaschhu. 1

C. Sakkiht.

Zabbako hs Belgeeschu dā-
linnus 13 un 14 zolles leelus, lehti
pahdohd 1

N. Marschūs un Co.

Starpas-krohgā irr nosagts missina bes-
mers, kam wirsū īihmēts tas wahrs: „R.
Lohde;“ kas nu šobu besmeru pāschu atneissīhs
peeminnetā krohgā jeb Rīhgā vee Kamarin
funga, wo ikt warrehs usrahdiht, furtas bes-
mers atrohdams, dabbuhs 2 rublus pateizi-
bas algas. 1

Drīkheis vee Ernst Plates, Rīhgā.

Rīhgā, 11. November 1866.

(Te kākt W. F. Häcker funga astotais grāhmatu norahditajis.)